

GS-080

II Semester B.Com. Examination, May/June 2019

LANGUAGE - SANSKRIT-II

HARSHACHARITAM, GRAMMAR AND TRANSLATION

(F+R) (CBCS) (2014-15 and Onwards)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : (i) Answer in Sanskrit or Kannada or English.
(ii) Answer Q.Nos. I and VI in Sanskrit only.

I. समीचीनम् उत्तरं लिखत ।

10x1=10

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.
Choose the correct answer.

1. बाणस्य पिता कः ?
(अ) स्वभानुः (आ) पुलिन्दः (इ) हर्षवर्धनः (ई) चित्रभानुः
2. पुस्तकवाचकः कः ?
(अ) सूचीबाणः (आ) सुबन्धुः (इ) सुदृष्टिः (ई) सुधामः
3. हर्षचरितं कथयितुं कः पृच्छति ?
(अ) श्यामलः (आ) तारापतिः (इ) अधिपतिः (ई) गणपतिः
4. मान्धाता कैः सह रसातलम् अगात् ?
(अ) बन्धुमित्रैः (आ) पुत्रपौत्रैः (इ) पत्नीसुतैः (ई) पुत्रमित्रैः
5. नलमहाराजः केन अभिभूतवान् ?
(अ) कलिना (आ) बलिना (इ) कविना (ई) गिरिणा
6. श्रीकण्ठदेशस्य राजधानी का ?
(अ) उज्जयिनी (आ) अयोध्या (इ) स्थाण्वीश्वरः (ई) काञ्ची
7. बाणः सन्ध्यामुपासितुं कां नदीम् अयासीत् ?
(अ) गङ्गा (आ) यमुना (इ) कृष्णा (ई) शोणा
8. कः परकलत्राभिलाषी महाभुजङ्गः आसीत् ?
(अ) नद्धुषः (आ) ययातिः (इ) शन्तनुः (ई) पाण्डुः
9. 'हर्षचरितम्' किं प्रकारकं गद्यकाव्यम् ?
(अ) कथा (आ) लघुकाव्यम् (इ) अख्यायिका (ई) चरितम्
10. दशकुमारचरितकाव्यस्य कर्ता कः ?
(अ) बाणभट्टः (आ) दण्डी (इ) भासः (ई) श्रीहर्षः

P.T.O.

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत ।
ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

2x10=20

Answer **any two** questions.

1. गद्यकाव्यस्य लक्षणं-उत्पत्तिं-विकासं च अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।
ಗದ್ಯಕಾವ್ಯದ ಲಕ್ಷಣ-ಉತ್ಪತ್ತಿ - ವಿಕಾಸವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
Write an essay about the definition origin and development of prose literature.
2. शरदृतुवर्णनं विवृणुत ।
ಶರದೃತುವಿನ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
Explain the description of Autumn Season.
3. हर्षचरिते निरूपितं श्रीकण्ठदेशस्य वर्णनं कुरुत ।
ಹರ್ಷಚರಿತೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿತವಾದ ಶ್ರೀಕಂಠದೇಶದ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
Explain the description of 'Srikantadesha' as narrated in Harshacharitham.

III. एतत् गद्यभागं कन्नड़भाषाया आङ्ग्ल भाषया वा अनुवादं कुरुत ।

1x12=12

ಈ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ.

Translate the prose passage into Kannada or English.

अत्रान्तरे दुकूलपट्टप्रभवे शिखण्ड्यापाङ्गपाण्डुनी प्रौण्डे वाससी वसानः स्नानावसानसमये बन्दितया तीर्थमृदा गोरोचनया च रचिततिलकः, तैलामलकमसृणितमौलिः, अनुच्चचूडाचुम्बिना निबिडेन कुसुमापीडकेन समुद्रासमानः सकृदुपयुक्तताम्बूलविमलाधरकान्तिः एकशलाकाञ्जनजनितलोचनरुचिः अचिरभुक्तः, विनीतमार्थं च वेषं दधानः पुस्तकवाचकः सुदृष्टिराजगाम ।

ಅಥವಾ/ಅಥವಾ/OR

तच्छ्रुत्वा बाणस्य चत्वारः पितामह-मुखपद्मा इव वेदाभ्यास पवित्रितमूर्तयः, उपाया इव सामप्रयोगललितमुखाः, गणपतिरधिपतिस्तारापतिः श्यामल इति पितृव्य पुत्राः भ्रातरः प्रसन्नवृत्तयो गृहीतवाक्याः कृतगुरुपादन्यासा न्यायवेदिनः सुकृतसङ्ग्रहाभ्यासगुरवो लब्धसाधुशब्द लोका इव, व्याकरणेऽपि, सकल-पुराण-राजर्षि-चरिताभिज्ञाः, महाभारत-भावितात्मनः विदितसकलेतिहासाः, महाविद्वांसः महाकवयः परस्परस्य मुखानि व्यलोकयन् ।

IV. द्वयोः वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत ।

2x4=8

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context **any two** of the following.

1. न कुतूहली कस्य मनश्चरितं च महात्मानां श्रोतुम् ।
2. यथाकालमभिधीयते वा वटवः ।
3. श्रीकण्ठविनिर्यातं गीतमिदं हर्षराज्यमिव ।
4. ययातिराहितब्राह्मणीपाणिग्रहणः पपात ।

V. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत।

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two**.

2x2½=5

1. वासवदत्ता
2. सूचीबाणः
3. सूर्यास्तवर्णनम्
4. बाणभट्टः

VI. संस्कृत भाषया उत्तराणि लिखत।

5x1=5

(a) पञ्चानां समासानां विग्रहवाक्यं कृत्वा समासनाम लिखत।

ಐದು ಸಮಾಸಗಳಿಗೆ ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬರೆದು ಸಮಾಸದ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ.

Dissolve **any five** compounds and name the compound.

1. कृष्णबलरामौ।
2. यथाशक्ति।
3. सप्रलोकः।
4. रक्तोत्पलम्।
5. असत्यम्।
6. शूलपाणिः।
7. मृगालयः।
8. व्याघ्रभयम्।

(b) द्वयोः वाक्ययोः प्रयोगं परिवर्तयत।

2x2½=5

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ.

Change the voice of **any two** sentences.

1. रमेशः ग्रामं गच्छति।
2. गुरुणा प्रश्नः पृच्छ्यते।
3. सीतया पाठः पठ्यते।

VII. ಕನ್ನಡ ಭಾಷಯಾ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷಯಾ ವಾ ಅನುವಾದಂ ಕುರುತ।

5

ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate into Kannada or English.

वृक्षाः भूमौ उद्भवन्ति। तेषां मूलानि पृथिव्यां सुदूरं गतानि भवन्ति। मूलानाम् उपरिष्ठात् वृक्षस्य प्रकाण्डः भवति। प्रकाण्डात् शाखाः उद्भवन्ति। तासु पत्राणि ततः फलानि च सम्भवन्ति।